

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1924 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående arvodet till t. f. läkaren vid Tumba bruk.

I en till bankoutskottet ställd, den 24 sistlidna januari dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken anfört och föreslagit följande:

»Gällande avlöningsstat för Tumba bruks tjänstemän upptager såsom arvode till läkaren vid bruket ett belopp av 1,200 kronor om året, varå dyrtidstillägg för år 1923 skolat utgå med tillhoppa 750 kronor.

Nämnda arvodesbelopp kvarstår i staten oförändrat sedan år 1907 och hade dessförinnan utan ändring utgått med 900 kronor om året från år 1860.

Såsom fullmäktige i riksbanken uti sin till bankoutskottet avgivna berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning år 1923, § 33, anfört, har t. f. läkaren vid Tumba bruk, extra provinsialläkaren Robert Malmgren uppsagt sin befattning därstädes från och med den 1 november 1923.

Denna uppsägning har skett uti en skrivelse till fullmäktige, däri framhålles bland annat, hurusom efter år 1907 personalen vid bruket väsentligt ökats; och har detta förhållande i förening med penningvärdets fall och provinsialläkaretaxans senare revidering åberopats såsom stöd för en framställning om löneförhöjning till läkaren eller eljest för hans ansökan om entledigande från befattningen.

Då någon löneförhöjning ej kunde av fullmäktige beviljas och annan läkare ej stod att erhålla, träffades med doktor Malmgren i berättelsen omförmälda tillfälliga avtal att mot ett arvode av 250 kronor i månaden för tiden till och med den 30 juni 1924 utöva läkarvården vid bruket.

Antalet befattningshavare vid bruket utgjorde 98 år 1907 och 153 vid slutet av år 1923, vartill komma förutvarande befattningshavare och gamla understödstagare 10 stycken år 1907 och 13 stycken år 1923, utvisande en ökning av mera än 50 %.

Dessa siffror i förening med den stora förändring, som penningvärdet undergått sedan år 1907, torde innebära fullt tillräckligt stöd för en höjning av ifrågasvarande arvode.

Svårighet möter emellertid att för framtiden avväga det belopp, som kan anses vara skäligen ersättning för läkarens på olika förhållanden vid skilda tidpunkter beroende arbete, och anse fullmäktige det därför vara lämpligt, att detta arvode, i stället för att såsom nu vara fastslaget i stat, kan av fullmäktige be-

stämmas genom avtal, som vid behov kan regleras efter förändrade förhållanden.

Fullmäktige vilja fördenskull föreslå,
dels att arvode till läkaren vid Tumba bruk måtte uteslutas från avlöningsstaten för brukets tjänstemän,
dels ock att fullmäktige bemyndigas att tillsvidare med lämplig läkare träffa avtal angående utövande av läkarvården vid bruket mot det arvode, som kan finnas skäligt.»

Utskottet. Såsom fullmäktige erinra, upptager gällande avlöningsstat för Tumba bruks tjänstemän arvode till läkaren vid bruket med ett belopp av 1,200 kronor om året. Härå utgår dyrtidstillägg efter vanliga bestämmelser. Berörda belopp fastställdes vid 1907 års riksdag, och dessförinnan hade arvodet utgått med 900 kronor om året alltsedan år 1860.

Nu har, enligt vad som jämväl framgår av § 33 i fullmäktiges berättelse till bankoutskottet, t. f. läkaren vid bruket Robert Malmgren, vilken tillika är extra provinsialläkare, uppsagt sin befattning från och med den 1 november 1923, när han icke erhållit begärd löneförhöjning. Fullmäktige hava ansett sig böra med bemälda Malmgren träffa avtal att mot ett arvode av 250 kronor i månaden för tiden till och med den 30 juni 1924 utöva läkarvården vid bruket. Under framhållande, hurusom antalet befattningshavare sedan år 1907 ökats med över 50 procent, och under hänvisning jämväl till penningvärdets förändring efter nämnda tid hava fullmäktige förklarat sig anse en förhöjning av ifrågavarande arvode befogad, men förmena, att det komme att möta svårigheter att för framtiden avväga det belopp, som kunde anses utgöra skälig ersättning för läkarens arbete, varför fullmäktige ansett lämpligt, att berörda arvode borde bestämmas av fullmäktige genom avtal, som vid behov kunde regleras efter förändrade förhållanden.

Även utskottet anser omständigheterna vara sådana, att det icke kan vara lämpligt, att här ifrågavarande arvode vidare fastställles i avlöningsstaten, utan synes det böra överlämnas åt fullmäktige att efter närmare underhandlingar med läkare träffa avtal angående utövande av läkarvården vid bruket mot det arvode, som kan finnas skäligt. Utskottet finner sig därför böra tillstyrka fullmäktiges förslag om utverkande av riksdagens bemyndigande i berörda avseende. I samband härmed torde bestämmelsen om visst arvode till läkaren vid bruket böra uteslutas ur avlöningsstaten för brukets tjänstemän.

Utskottet får alltså hemställa,

dels att bestämmelsen om visst arvode till läkaren vid Tumba bruk må uteslutas ur avlöningsstaten för brukets tjänstemän,

dets ock att fullmäktige i riksbanken må bemyndigas att tillsviðare med läkare träffa avtal angående utövande av läkarvården vid Tumba bruk mot det arvode, som kan finnas skäligt.

Stockholm den 6 mars 1924.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Öhngren, Björnsson, Enhörning, Berge, Lindgren, Abrahamsson* och *Bodin*;

av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Gustafsson* i Örebro, *Hamrin, Bäcklund, Olsson* i Berg, *Ward, Gardell* och *Paulsen*.

Reservation

av herr *Bäcklund*, som ansett, att ett arvode av 2,400 kronor till läkaren vid Tumba bruk bort upptagas i avlöningsstaten för brukets tjänstemän.
